№ᵣₒ 191.
D. 13. Sierpnia.
SOBOTA.
ROK 1825.

# KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

*Bitwa pod Zwjachlem* 1648.

## *NOWOŚCI WARSZAWSKIE.*

Ważny skarb dla dzieiów *Narodowych* został odkrytym w tych dniach w *Kościele Katedralnym Płockim*; są to zwłoki *Monarchów Polskich Hermana* i *Krzywoustego*. Wiadomo było wprawdzie z *Historji* że ci *Monarchowie* pochowani byli w tej niegdyś stolicy, lecz po zgorzałym starożytnym Kościele Katedralnym w XV wieku, miejsce ich grobów niewiadomem było, dopiero zjawiony w tych latach rękopism X. *Laurencjusza Penitencjarza Kapituły Płockiej*, na początku XVII wieku pisany, a przez JW. Biskupa *Prażmoskiego* nabyty, został skazówką do wynalezienia tych czcigodnych prochów. Rękopism ten opiewa, iż *Andrzej Noskoski Biskup Płocki* na końcu XVI wieku stawiąc w miejscu zgorzałego, nowy *Kościół Katedralny* z granitu kraiowego, trwaiący do tych czas, znalazł w gruzach dawnego groby dwóch wspomnionych *Monarchów* i późniejszych *Xiążąt Mazowieckich*, zebrawszy one ze czcią, pochował tam gdzie było wnijście do *choru* większego (*Prezbiterium*) podług tej wiadomości JW. *Biskup teraźniejszy Płocki* szukać postanowiwszy, znalazł wielką trumnę z 4ma *Skieletami*; owowieczne ozdoby znalezione przy nich przekonywaią, iż te popioły są zwłokami tych *Monarchów*, tudzież *Xiążąt* (zdaie się) *Konrada* i *Ziemowita*. Naród i Historja winna będzie wdzięczność JW. *Biskup: Prażmowskiemu* za to odkrycie tak ważne dla wdzięcznych swym Monarchóm *Polaków*. — K.M.

*Katarzyna Węgier Wdowa* po zasłużonym w kraiu urzędniku, której N. PAN tytułem szczególnej nagrody, raczył oznaczyć *pensją Emerytalną*, przybywszy przed kilką dniami do stolicy dla poratowania zdrowia, z żalem nieutulonym Dzieci, Wnuków, Krewnych i Przyiaciół, w 75 roku życia swego, po krótkiej chorobie, w dniu 12 Sierpnia b.r. przeniosła się do wieczności.

We wszystkich *Szpitalach Warszawskich* znajdowało się w r. b. chorych 1166. — Dzieci ogółem u Sgo *Kazimierza* i *Dzieciątka Jezus* 1500.

*Siedmioletni Fortepjanista Krogulski* dziś w Teatrze Naro: grać będzie nowe *Popuri* czyli *Warjacje* z śpiewek narodowych, kompozycji *Karola Kurpińskiego*, które mu dopiero wczoraj oddał *Kompozytor*.

*Nowe Dzieła w Księgarni Glücksberga.* — Guide général des affaires ou models de tout les actes que l'on peut passer sous seing privé, mis en concordance avec la legislation actuelle, par une Société des gens de loi. fl. 10.

*Taniec Polski* grany na *Balu* danym dla N. PANA w Sali *Teatru Narodowego* dnia 9 *Czerwca* r.b., skomponowany przez K. *Kurpińskiego* Mistrza Kapeli J.C.K.M., ułożony na *Gitarę Hiszpańską* do śpiewania przez J. *Niedzielskiego*, cena zło: 1 gro: 15. Tudzież nowy *Walc* na Pjanoforte, który zaczynaią

grać w Ogrodzie *Instytutu Wód Mineralnych*, cena gr: 15; wyszły z pod prassy w składzie Muzyki Fr. *Klukowskiego*.

Jaka iest różnica Ludności *Warszawy* wciągu 3 *części wieku*, dowodzi następuiący wykaz, podług spisu domów przez JP. *Dawidsona Ławnika Miasta Starej Warszawy* w r. 1750 sporządzony. Wymienia on liczbę różnych rzemieślników i innych stanów podług *Alfabetu*, i tak: Aptekarz 1. Architekt 1. Bednarzy 6. Bibliopolów 3. Blacharzy 6. Cerulików 10. Cieśli 2. Cukierników 2. Doktorów 3. Drukarzy 2. Farbierz 1. Garbarzy 2. Garkuchni 11. Guzikarzy 6. Haftarzy 3. Jntroligatorów 2. Jubiler 1. Kamieniarz 1. Kapeluszników 2. Konwisarzy 4. Kołodziei 4. Kotlarzy 8. Kowali 13. Krochmalników 3. Krawców 116. Krupiarzy 5. Kupców 85. Kuśmierzy 19. Lakierników 2. Mączarzy 3. Malarzy 8. (z których *Szymon Czechowicz* i *Łukasz Smuglewicz* mieszkali w domu teraz pod Nr 59.) Mieczników 8. Mosiężników 3. Mularzy 3. Ostrogarz 1. Pasamonik 1. Patronów 5. Perukarzy 10. Piwowar 1. Piekarzy 17. Powroźników 2. Przekupni 3. Puskarzy 3. Rękawiczników 6. Rybaków 4. Rymarzy 9. Rzeźników 5. Siodlarzy 12. Sklarzy 7. Slusarzy 8. Smuklerzy 5. Snycerz 1. Stelmachów 6. Stolarzy 20. Szewców 124. Szlifierzy 4. Szpadników 2. Szynkarzy 54. Tandeciarzy. 2. Tapicer 1. Traktjerów 4. Winiarzy 7. Zegarmistrzów 5. Zdunów 3. Złotników 19. Zwierciadlnik 1.

*Wyiątek z listu z Krakowa.*— Ciągle wiele osób przeieżdża przez *Kraków z Polski* do *Wód zagranicznych*, nawet do *Wód Mineralnych* będących w *Polszcze* i do *Instytutu Wód sztucznych Warszawskich*. Znaczna liczba osób udała się do *Tręczyna* i *Szczawnicy*; także i w bliskich nas *Krzeszowicach* wielu szuka zdrowia a przytem obecni bawią się bardzo wesoło, *Bal* iest w każdą *Niedzielę*.— w Naszej stolicy mieliśmy w ogrodzie *Wieczór Kostumowy*, ubiory *Tureckie* i *Hiszpańskie* celowały. — *Plantacje* czyli przechadzka po dawnych *wałach*, ciągle iest w modzie. — Część *Menażerji* P. *Aken* przybyła tu z *Warszawy* i iest bardzo odwiedzaną. —

w *Poznaniu* wczasie uroczystości z powodu dorocznego Swięta Urodzin *Króla Pruskiego*, dano w tameczn‍ym teatrze stosowne *widowisko*, na którem tańczyli JP. *Morys* i JPanna *Antonina Palczewska*.

z *Puław*. — Dnia 29 Lipca r.b. odbył się Popis publiczny Uczniów Jnstytutu Puławskiego Nauczycieli Elementarnych i Szkoły Wzorowo - Elementarnej, w przytomności JW. Ordynata Hrab: *Zamojskiego* Prezesa Senatu, JO. Xcia Adama *Czartoryskiego* Senatora Woiewody, Członków Dozoru Szkolnego i innych znakomitych osób. Po którym WJX. *Pieńkowski* Proboszcz Kurowski Członek Dozoru przemówił do publiczności, Nauczycieli i Uczniów. Odczytał imiona Uczniów celuiących pobożnością i nauką; a JO. Xżna Jzabella z Flemingów *Czartoryska* raczyła rozdać nagrody w książkach. Na pochwałę zasłużyli: Gaudziński Tomasz, Jeżyna Kazmierz, Stykowski Piotr, Malczyński Franciszek. Nagrodę otrzymali: Adamski Jan, Budkowski Paweł, Wiewiórski Jakob.

## *ROZMAITOŚCI.*

Upały nadzwyczajne panuią teraz we *Francji*, w *Hiszpanji*, w *Anglji*, w okolicach *nadreńskich* a nawet w *Norwegji*; przyczem prawie codzień biią *pioruny* ale bez *deszczu*. — D. 14 z. m. pod *Neapolem* uderzył piorun w *Kobiete* piastuiącą *Dziecie*, Kobieta została zabitą, a Dziecko ocalało !—w *Paryżu* utworzyło się *towarzystwo* bardzo dogodne dla właścicieli domów, gdyż za pewnym *procentem* zaręcza Gospodarzom wypłatę od Lokatorów, (możeby i w *Warszawie* znalazło się wielu właścicieli bardzo życzących takowego towarzystwa).—Ogłoszonem iuż było że u-

czony Jzraelita *Drach* przeszedł na łono Kościoła *Katolickiego*, teraz ogłasza on drukiem *przyczyny* dla których się nawrócił.—Przed Prezydentem miasta *Londynu* stawiono kilku maiętnych *oszustów*, którzy przedaiąc *mąkę* mieszali do niej o 3cią część *gips* i tarte *kości!* skazano ich na opłatę 400.000 złp. Także pokazało się fałszowanie *herbaty*. — Nad rzeką *Line* dotąd znajduie się wielu z sekty Joanny *Sutkot*, ieden z iej uczniów ogłosił się *Prorokiem* i w wydanem piśmie wzywa okolicznych obywateli aby się mianowali *Prawymi Jzraelitami*, aby niemieli sukien robionych razem z *lnu* i *wełny*, aby zniszczyli wszelkie *malowidła* i t. p. 5ciu znakomitych obywateli podpisało się na to wezwanie! — We *Francji* ieszcze zbieraią składki dla *Greków*.— w *Lugdunie* od nieiakiego czasu każdej nocy od godziny 1szej do 3, widać *Kometę*.— Nad *Garoną* we *Francji* trwa chwalebny zwyczaj corocznie nagradzania najpracowitszych i uczciwych *Parobków* i *Owcarzy*, tego lata nagrody rozdano przy świetnych uroczystościach.—w *Hiszpanji* ponowiono zakaz wprowadzania *Książek* i *Gazet* z obcych kraiów. — *Szarańcza* coraz bardziej rozrzerza się w niektórych prowincjach *Hiszp:* a tak *zboże* w tym kraiu iest zniszczone przez *upały* i przez ten *owad* szkodliwy.— w *Paryżu* towarzystwo *Przyiaciół Greków* postanowiło wytłumaczyć dzieło Pana *Szatobryanda* o *Grekach*, na ięzyki *Angielski*, *Włoski*, *Niemiecki* i *Nowogrecki*. — Od dawnego czasu niewydano *Wexlu* na tak znaczną summę iaki teraz przesłał *Rotszyld* z *Londynu* do *Paryża*, wexel bowiem iest na blisko 3 miljony złp: —Donoszą z *Madrytu* iż zaszło nieporozumienie między Ministrami *Hiszpa:* a Posłem *Angielskim*.— w Kilku miastach we *Francji* Policja wydała urządzenie iż w *Kawiarniach*, prócz *żony* właściciela, niemoże siedzieć w *Bufecie* inna iaka *młoda Kobieta*, gdyż ztej przyczyny wydarzały się często nieprzyzwoitości; Właściciele Kawiarni *Paryzkich* bardzo się lękaią aby takowe urządzenie nienastąpiło i w *Stolicy* a szczególniej w *Kawiarni* zwanej *tysiąc kolumn*. — w Jednem z mniejszych miast *Franc:* Publiczność rozgniewana na *Antreprenera* niedozwoliła aby sztuka była graną; *Kommissarz Policji* zapytał czy chcą widze zostać, oświadczono że *nie*, a zatym dozwolono odebrać z kassy pieniądze i niebyło widowiska. Nazaiutrz gdy miało się rozpocząć widowisko, znowu Publiczność zaczęła hałasować i pospieszyła do kassy, ale *Antreprener* poradził sobie i wcześnie zamknął kassę zabrawszy pieniądze. Publiczność przeto oddała *Kontramarki* Policji, z prośbą aby opłacona kwota za bilety oddaną była ubogim. — Niegdyś sławny Malarz *Tenjers*, przy swym rzadkim talencie, był *hulaką* i zawsze prawie zostawał bez grosza. Zaszedłszy raz do *Oberży*, i kazawszy sobie suto dostarczać *wina*, gdy przyszło opłacić, niemiał i szeląga. Siada, i rysuie *Chłopów* piiących w karczmie. Przechodzi iakiś *Cudzoziemiec*, wpatruie się w rysunek, daie Malarzowi 3 dukaty za iego pracę i oddala się. Był to *Lord Falxon* Amator pięknych kunsztów. Rysunek ten długo zostawał u Potomków *Lorda*, lecz zginął i niemożna było wyśledzić gdzie się znajduie. Dopiero teraz po kilkudziesiąt latach, podróżuiący *Angielski Pułkownik Dikton* znalazł tenże rysunek aż w *Persji!* — Aktor Angielski *Moskop*, niegdyś ulubieniec Publiczności *Londyńskiej*, miał szczególniejszy zwyczaj używania pokarmów stosownie do *charakteru roli* którą na scenie miał przedstawiać. Jeśli miał grać rolę *Tyrana*, to tego dnia zjadł o-

gromną sztukę *Befsztyku*, a ieśli grał rolę *Kochanka*, tedy w tym dniu nic więcej nie iadł iak trochę *Cielęciny*, *Jarzynki* etc: Aktor Francuzki *Besjer* ieśli grał rolę iakiego *Panuiącego*, tedy tego dnia w domu, iego *Żona*, *Dzieci* i *Służący* musieli mu przez cały dzień okazywać naygłębsze uszanowanie, aby wcześnie nabrał potrzebnej powagi. — *Chemicy Dublińscy* w pismach publi: dowodzą że *Olej z Żab* równa się *Oleiowi z Orzechów*; a przytem iest przezroczystszy i wczasie gdy się zapali, wydaie płomień nader iasny.

Znowu w iednym z miasteczek *Angielskich*, pewny *Dzierżawca* ponowił osobliwsze widowisko dane iuż przed 2 laty, w czasie *Jarmarku* wjechał na *Rynek* powozem do którego były zaprzężone 4 *Wieprze* tak dokładnie wyuczone iż kierowane *lejcami* ciągnęły wóz na którym właściciel *Tryumfował*, nakazuiąc swym *rumakom* pędzić *galopem*, albo postępować *truchtem*, *kłusem* i t. p.

## *PRZYIECHALI do WARSZAWY.*

Prażmoski Biskup Płocki z Płocka. — Woznicki Radca z Woznik. — Balwierski Felix Oby: z Łasku. — Xżę Sta: Jablonowski z Płocka. — Brincken Ernest Baron. — Baron Jan de Wek z Torunia. — Węcierski Wincenty Oby: z Ciechanowca. — Pinabel Pułkownik z Brześcia Litew: — Chiełkowski Michał Sędzia z Glinianki. — Zarzycki Jakób Oby: z Biały. — Piotrusiński Józef Oby: z Sierpca. — Bieliński Piotr Woiewoda z Ozorkowa. — Gratowski Sędzia z Gratowic. — Dębicki Stanisław Hrabia z Radomia. —

## *DONIESIENIA.*

Dom w wartości dwudziestu kilku tysięcy, iest do sprzedania. Dowiedzieć się można w Drukarni Kurjera.

Zegarek srebrny znaleziony w ogrodzie Krasińskich w d. 9 b. m. przez Ucznia IVtej klassy Szkół XX. Piiarów, znajduie się do odebrania u tegoż w domu przy ulicy Długiej pod Nr 547 Lit. B. na 1em piętrze.

Maiący zaległość wojskową przez Kommiss: Central: Likwi: zatwierdzoną na złp. 551 gr: 16, gotów odstąpić z takowej summy 100 zł: nabywcy, któren podatki zaległe i interessa z dzierżaw rządo: wynikłe, tym kwitem skarb na powyższą summę z Dekretu JO. Xcia Namiestnika mógłby zaspokoić. Wiadomość powziąść można w Drukarni Kurjera.

Potrzebne są mniej więcej tysiąc sztuk Flizów marmurowych Szwedzkich, lub kraiowych, wielkość tychże ma w sobie zawierać w kwadrat cali od 18 do 24; maiący takowe, raczy się zgłosić osobiście lub listownie wraz z dołączoną ceną do właściciela domu przy ulicy Nowy Swiat Nr 1261.

Osoba przeszło lat 25 maiąca, posiadaiąca gruntownie znaiomość gospodarstwa rolniczego, nietylko teorycznie lecz i praktycznie, ciągle bowiem temże trudniła się lat 6; życzy sobie wejść w obowiązki Kommissarza lub Rządcy dóbr, z możnością wystawienia za osobą swą kaucji hypotecznej, a że gospodarstwo czteropolowe słusznie iest za lepsze osądzone, obowiązuie się przeto w dobrach swemu zarządzeniu poruczonych teyże systemat wprowadzić, pola uregulować ieometrycznie; bliższą wiadomość powziąść można Drukarni Kurjera Warszawskiego. w Kraiu lub Zagranicą.

Ponawia się uwiadomienie Sza: Publi:, iż obok Licytacji w Warsza: w gmachu Marywil zwanym pod Nr 54, codziennie na różne przedmioty kontynuowanej, dnia 16 Sierpnia r.b. wedle iuż dawniejszych doniesień o godzinie zwyczajnie 3 z południa, Biórko Machoniowe fornirowane z sztucznem zabudowaniem i zamknięciem, niemniej Szafki do Numizmatów fornirowane, bronzem ozdabiane i inne Ruchomości; następnie zaś Numizmata Rzymskie, Konsularne, Familijne i Cesarzów codziennie, których katalog na 3 dni przed powyższym terminem u Komornika podpisanego, do przejrzenia i udzielenia w kopji wolny będzię, więcej daiącym za gotowe pieniądze sprzedawane będą. S. *Modzelewski* K.

Kareta podwójna na 2ch drągach będzie dnia 16 Sierpnia r. b. o godzinie 3 po południu, z wolnej ręki przez publiczną Licytacją przy ulicy Niecałej pod Nr 614 lit: H. sprzedaną.

Do sprzedania z wolnej ręki pod najdogodniejszemi warunkami Folwark o mil 5 od Warszawy, w gruntach pszennych, wysiewu oziminy korcy 85, korzystnie położony do hodowania owiec i założenia fabryki; wiadomość dokładniejszą można powiąść u Wgo Sozańskiego Mecenasa przy ulicy Rymarskiej Nr 740, lub u Wgo Kwiatkowskiego Adwokata przy ulicy Koziej Nr 624.

*Wczoraj wyciągnięte Nra* 56. 85. 72. 67. 52.

*Teatr.* Jutro ieśli pogoda posłuży, danem będzie w Amfiteatrze Łazienkowskim na wyspie *Oswobodzenie Julji*; wczasie niepogody wzwyczajnym Teatrze Traie: *Hamlet*. Rolę *Hamleta* grać będzie JP. *Werowski*, Ofelji JPani *Ledóchowska* a Króla JP. *Szymanowski*.